



Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 28-10-2019
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: SUMLPE
Sagsnr.: 1610732
Dok. nr.: 991449

Evaluering af den kommunale indsats i forhold til nye rettigheder på stofmisbrugsområdet

Med lov nr. 1536 af 27. december 2014 om ændring af sundhedsloven og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Lægesamtaler, lægelig stofmisbrugsbehandling, frit valg i forbindelse med stofmisbrugsbehandling og befordring af personer i lægelig stofmisbrugsbehandling med heroin) blev der med virkning fra 1. januar 2015 indført følgende nye rettigheder på stofmisbrugsområdet.

- en ret for personer, som ønsker at komme i lægelig stofmisbrugsbehandling, i social stofmisbrugsbehandling eller i både lægelig og social stofmisbrugsbehandling, til en lægesamtale senest inden iværksættelse af stofmisbrugsbehandlingen,
- en ret for personer, som ønsker at komme i lægelig stofmisbrugsbehandling, til at få iværksat behandlingen senest 14 dage efter, at personen har henvendt sig til bopælskommunen under forudsætning af, at der er indikation for lægelig stofmisbrugsbehandling, og
- en ret for personer, som er visiteret til lægelig stofmisbrugsbehandling, til frit at vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud end det, hvortil bopælskommunen har visiteret.

Som oplyst under udvalgsbehandlingen af lovforslaget var ministeriet indstillet på at foretage en evaluering.

Med hensyn til retten til stofmisbrugsbehandling inden for 14 dage gennemførte Sundheds- og Ældreministeriet sammen med Børne- og Socialministeriet (nu Social- og Indenrigsministeriet) samt Justitsministeriet en undersøgelse af mulighederne for at forkorte behandlingsgarantien, som den daværende sundhedsminister orienterede udvalget om med brev af 9. oktober 2018.

Med hensyn til de to andre rettigheder, dvs. retten til en lægesamtale og retten til frit valg, orienterede den daværende sundhedsminister med brev af 12. april 2019 udvalget om, at Sundhedsstyrelsens evaluering forventedes at være færdig med udgangen af 3. kvartal 2019.

Nu foreligger Sundhedsstyrelsen evaluering, hvori der, for så vidt angår retten til stofmisbrugsbehandling inden for 14 dage, henvises til ovennævnte behandlingsgarantiundersøgelse, hvori garantiens overholdelse blev grundigt behandlet.

For så vidt angår retten til en lægesamtale, fremgår det af evalueringen bl.a., at i 2016 blev 78,9 % af dem, der anmodede om at komme i lægelig stofmisbrugsbehandling i henhold til sundhedsloven, tilbudt en samtale, og at andelen steg til 80,0 % i 2017 og 83,6 % i 2018. Af dem, der anmodede om at komme i social stofmisbrugsbehandling i henhold til serviceloven, blev 70,5 % i 2016, 74,0 % i 2017 og 74,4 % i 2018 tilbudt en lægesamtale. Forskellen på, om der er tale om stofmisbrugsbehandling i henhold til sundhedsloven eller serviceloven, er mere markant, når der ses på, hvor

stor en andel, der takkede ja til tilbuddet, og på, hvor stor en andel, der faktisk fik afholdt en lægesamtale. Markant større andele takkede således ja til og fik afholdt en lægesamtale, når der var tale om behandling i henhold til sundhedsloven, end når der var tale om behandling i henhold til serviceloven.

Det fremgår endvidere af evalueringen, at lægesamtaler i forbindelse med lægelig stofmisbrugsbehandling i henhold til sundhedsloven i 86,2 % (2016), 85,3 % (2017) og 87 % (2018) blev afholdt inden for 14 dage efter anmodningen om at komme i behandling. Når der ses på lægesamtaler i forbindelse med social stofmisbrugsbehandling i henhold til serviceloven, blev 71,9 % (2016), 73,4 % (2017) og 65,3 % (2018) afholdt inden for 14 dage efter anmodningen om at komme i behandling.

For så vidt angår retten til frit valg af behandlingstilbud for personer, som er visiteret til lægelig stofmisbrugsbehandling, fremgår det af evalueringen bl.a., at der i 2016 og 2017 blev gjort brug af retten i henholdsvis 24 og 18 tilfælde. Der foreligger ikke tal for 2018.

Som en af de mulige årsager til, at der gøres brug af retten til frit valg i så relativt få tilfælde, nævnes i evalueringen bl.a. et forhold, som også blev nævnt i behandlingsgarantiundersøgelsen; nemlig at interessenter har peget på, at ikke alt personale har tilstrækkelig viden om retten til frit valg, og at brugerne derfor ikke altid bliver informeret om retten. På den baggrund har Sundhedsstyrelsen den 20. september 2019 i forbindelse med udsendelsen af et supplement til styrelsens vejledning om substitutionsbehandling benyttet lejligheden til at henlede kommunernes opmærksomhed på de dele af vejledningen, der omhandler retten for personer, som er visiteret til lægelig stofmisbrugsbehandling, til frit at vælge at blive behandlet i et andet offentligt eller privat behandlingstilbud end det, hvortil bopælskommunen har visiteret.

. / . For nærmere oplysninger henvises til evalueringen, som vedlægges til udvalgets orientering.

Sundheds- og Ældreministeriet vil nu invitere KL til et møde med henblik på at drøfte evalueringen, herunder mulige initiativer til at forbedre kommunernes indsats i forhold til de rettigheder, som blev indført med virkning fra 1. januar 2015.

Sundheds- og Ældreministeriet vil endvidere invitere brugerrepræsentanter til et møde, hvor også Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed deltager, og hvor man med afsæt i evalueringen kan drøfte den lægelige stofmisbrugsbehandling.

. / . Med hensyn til brugerrepræsentanter vil jeg i øvrigt benytte lejligheden til at nævne, at Brugerforeningen, Brugernes Akademi og Gadejuristen har bidraget til at kvalificere et inspirationskatalog om udlevering af sterilt injektionsudstyr. Inspirationskataloget, som Sundhedsstyrelsen udsendte til bl.a. samtlige kommuner den 30. september 2019, vedlægges til udvalgets orientering.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Lars Petersen